

Ekspertermøde med Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg, 3. okt. 2018

Kl. 11.15 – 11.20	Kort om biodiversitetskrisens udfordringer
Kl. 11.20 – 11.30	Introduktion til de internationale målsætninger og det internationale biodiversitetssamarbejde.
Kl. 11.30 - 11.40	Hvad gør vi i Danmark for at komme tættere på målene?
Kl. 11.40 – 11.45	I hvilken retning bevæger det internationale biodiversitetssamarbejde sig hen efter 2020?
Kl. 11.45 – 12.15	Spørgsmål og debat

Hvem er vi?

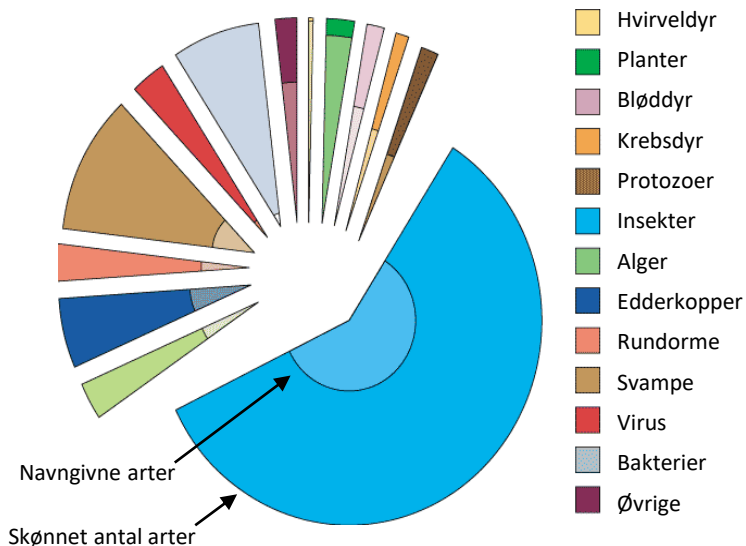

Prof. **Carsten Rahbek**, Leder af grundforskningscenteret for Makroøkologi, Evolution of Klima ved Statens Naturhistoriske Museum, Københavns Universitet, Leder af IPBES Danmark. Har skrevet +350 videnskabelige artikler om biodiversitetsrelaterede emner, flittig formidler i skrift og tale.

Lektor **Anders S. Barfod**, tilknyttet forskergruppen i Økoinformatik og Biodiversitet, Institut for Bioscience, Aarhus Universitet, medlem af IPBES styregruppe. Har skrevet +125 videnskabelige artikler om Biodiversitetsrelaterede emner, formidler af emner relateret til biodiversitetskrisen.

Den globale biodiversitet

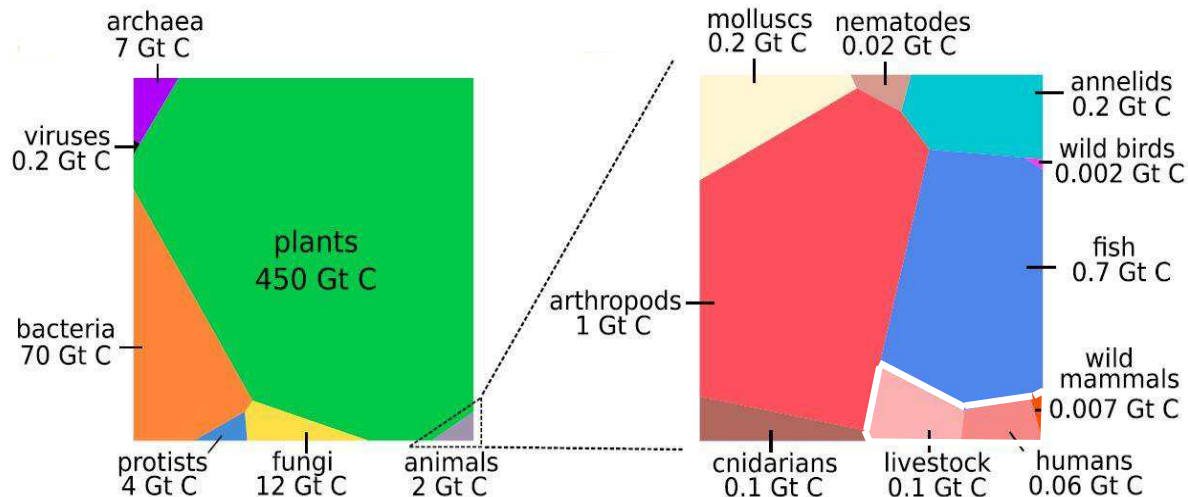
Purvis and Hector *Nature* 405, 212 - 219 (11 May 2000);

"Vores resultater tyder på, at ca. 86% af arterne på landjorden og 91% i havet stadigvæk er ukendte for videnskaben"

Mora et al. *PLOS | Biology*, 9(8): ee1001127
(23 August 2011)

Mennesket udgør en enkelt art ud af i alt ca. 14 millioner på jorden

Vægten af alt levende

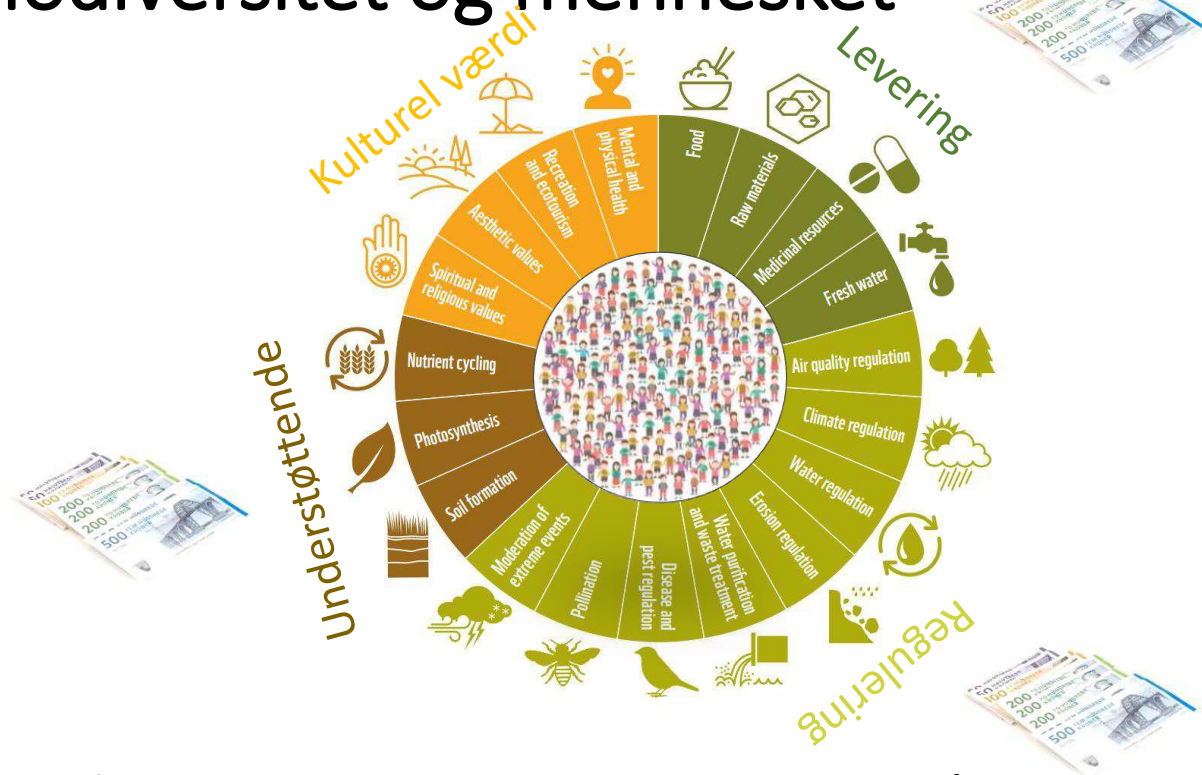
Yinon M. Bar-Ona PNAS 115(25):201711842 (May 2018);

Menneskehedens råderum er overskrevet, forstået på den måde at vores forbrug af bioressourcer ligger højere end dét naturen kan nå at gendanne (biokapaciteten)

Selvom mennesket udgør én ud af ca. 10 millioner dyrearter, så udgør vi sammen med vores husdyr ca. 7 % af den samlede vægt af alle dyr på jorden og vejer 24 gange så meget som alle vildtlevende pattedyr.

Biodiversitet og mennesket

Den samlede værdi af naturen ydelser til menneskeheden er blevet opgjort til 200 billioner Dkr om året, svarende til næsten dobbelt så meget som jordens samlede bruttonationalprodukt.

Constanza et al. *Nature* 387: 253-260 (May 1997)

Biodiversitetskrisen og verdensmålene

14. Liv under vand – Bevare og forvalte havets ressourcer på en bæredygtig vis

15. Liv på land – Beskytte og fremme bæredygtig forvaltning af terrestriske økosystemer, bekæmpe forarmning af landskaber, samt stoppe tabet af biodiversitet.

For de fleste verdensmål gælder det at man ikke kan nå dem med mindre man indtænker biodiversitetskrisen

IPBES. Summaries for policymakers of the four Regional Assessment reports and the thematic Assessment report on Land Degradation and Restoration (2018)

Hvorfor tage biodiversitetskrisen alvorligt?

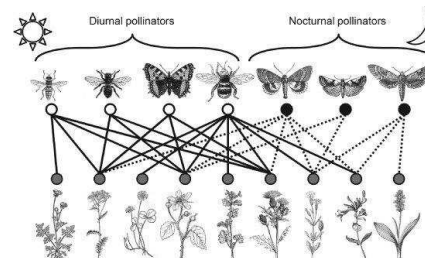
Destabiliserer økosystemerne og de ydelser menneskeheden er afhængige af

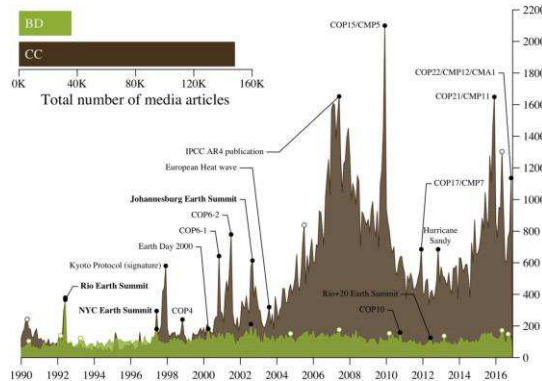
Tabet af biodiversitet er irreversibelt

Det foregår under offentlighedens radar

Macgregor et al. *Ecological Entomology* 40(3); DOI: 10.1111/een.12174 (Dec. 2014)

Legagneux et al. *Frontiers in Ecology* 5: art. 175 (Jan. 2018)

I EU er mere end en fjerdedel af de vilde arter udryddelsestruet

Europa-Kommissionen. *EU's biodiversitetsstrategi for 2020* (2011)

Hvad er der brug for at vide mere om?

Arter (Hvilke? Hvor mange? Hvor?)

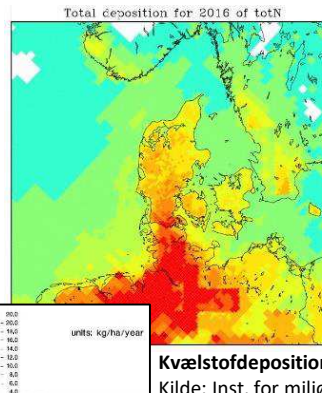
Økologi (modstandsdygtighed overfor klimaforandring og ekstreme vejrbegivenheder)

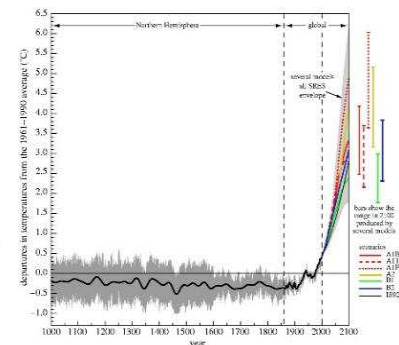
Trusler (især mangel på kontinuitet, fragmentering, kvælstofberigelse og klimaforandringer)

Landskabsfragmentering.
Kilde: Google Earth®

Kvælstofdeposition.
Kilde: Inst. for miljøvidenskab, AU, 2016

Klima. Kilde: IPCC 2016

Vores iver for at beskytte den biologiske mangfoldighed overgår ofte vores viden om samme

Hvad gør det internationale samfund?

EU samarbejde

Hovedmål for 2020:

Standse tabet af biodiversitet og forringelsen af økosystemtjenester i EU inden udgangen af 2020 og intensivere EU's bestræbelser på at standse tabet af biodiversitet på globalt plan.

Vision for 2050:

EU's naturkapital (biodiversitet og de tilhørende økosystemtjenester) er i 2050 beskyttet, værdiansat og passende retableret.

Multilateralt samarbejde

Aichi målene for 2020:

- Adressere de underliggende årsager til tab af biodiversitet.
- Reducere det direkte pres på biodiversitet og fremme bæredygtighed.
- Beskytte økosystemer, arter og genetisk mangfoldighed.
- Øge fordelene for alle fra biodiversitets- og økosystemtjenester.
- Forbedre implementeringen af målene gennem parcitipatorisk planlægning og kapacitetsopbygning.

De eksisterende multilaterale aftaler giver muligheder uden fortilfælde for at reducere forringelse og tab af naturlige økosystemer og fremme deres genopretning. Større implementeringskraft er dog afgørende såvel nationalt som lokalt.

IPBES, The Assessment Report on Land Degradation and Restoration. Summary for Policy Makers (2018)

IPBES baggrund

Intergovernmental science-policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services

2005-12. Under et internationalt møde om biodiversitet i Paris udtaler den franske præsident Jacques Chirac i åbningstalen: *“Vi skal have for biodiversitet, hvad klimapanelet er for klimaområdet”.*

2008. Første forberedende møde i Malaysia.

2012. IPBES etableres af mere end 100 af verdens regeringer ved forhandlinger i Panama på initiativ af FN's miljøprogram (UNEP). Idag er 130 lande tiltrådt.

2016. Oprettelsen af et dansk knudepunkt for IPBES, med økonomisk støtte fra København Universitet, Aarhus Universitet og Syddansk Universitet.

2018. Roskilde Universitet indtræder som medfinansierende partner. Aalborg Universitet, Danmarks Tekniske Universitet og Copenhagen Business School overvejer deres stilling.

Essensen af IPBES i Danmark

Strategiske formål

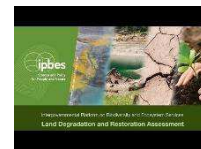
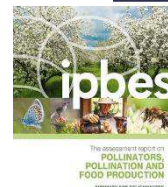
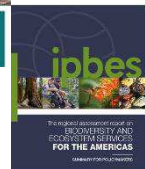
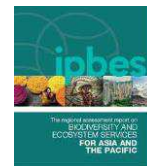
- at støtte de danske forskningsgrupper bidrag til det internationale udredningsarbejde og danne ramme for ansøgninger om finansiel støtte af IPBES relevante forskningstemaer.
- at oplyse den danske offentlighed, relevante interessenter og politiske beslutningstagere om resultaterne af IPBES virke.

Tre ting om IPBES

- IPBES leverer videnskabelige konsensusrapporter på anmodning.
- Udarbejder rapporter på tværs af fagskel.
- Anviser i sine rapporter politiske handlemuligheder. Rapporterne skal vedtages af de deltagende parter i IPBES.

Nyttige links

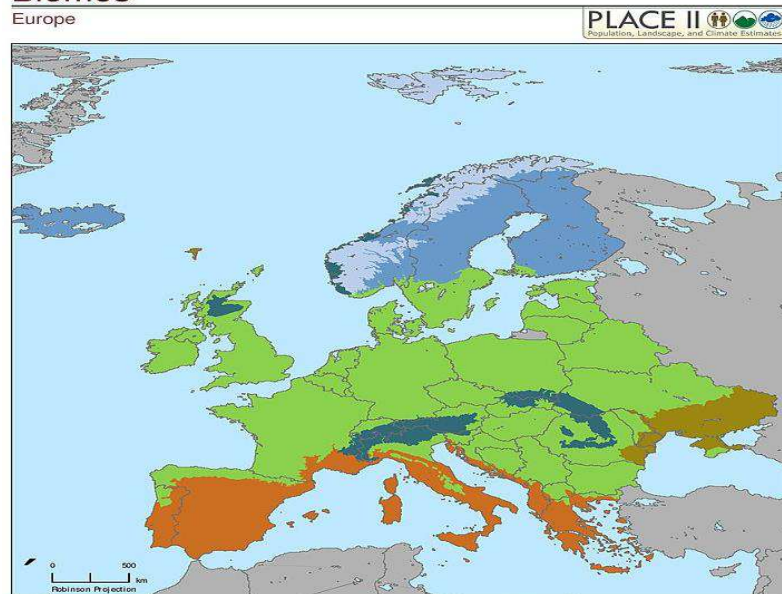
- IPBES i Danmark: www.ipbes.dk
- Det internationale IPBES-sekretariatet i Bonn: <http://www.ipbes.net/>
- Det europæiske IPBES-netværk: <http://www.eca-ipbesnetwork.org/1349>

Danmark som naturland

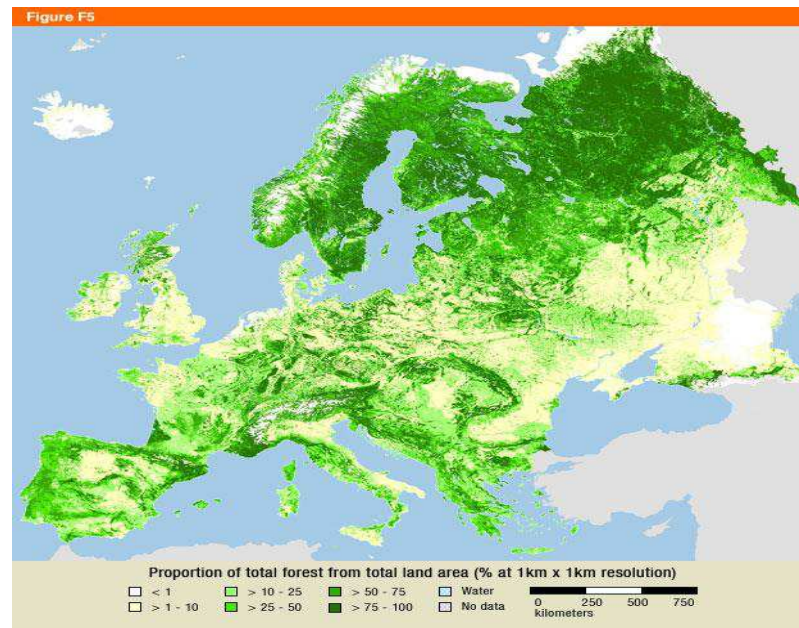
Oprindeligt/naturligt

Biomes
Europe

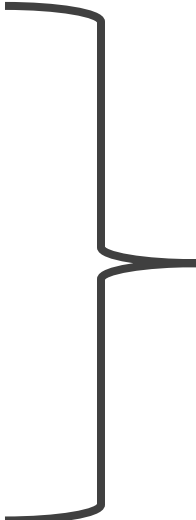

Blandet løvskov

Andel af natur (tilbage)

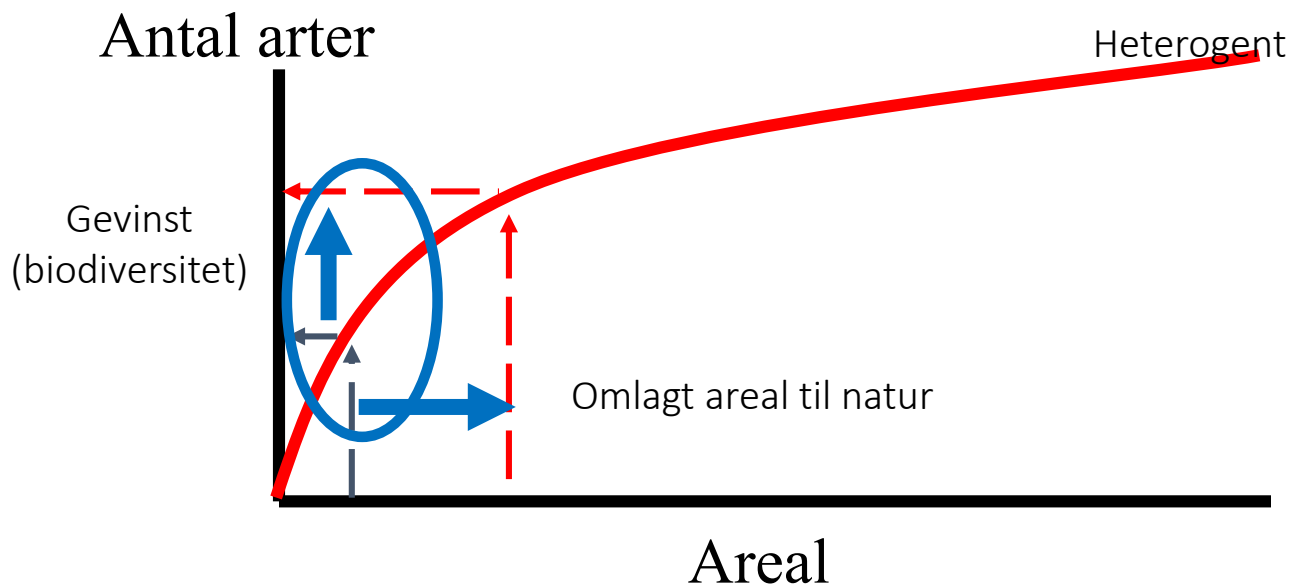

Udfordringerne for dansk natur og biodiversitet

- Mangel på plads til naturen
 - Mangel på plads til naturen
 - Mangel på plads til naturen
 - Manglende kvalitet/funktionalitet eksisterende naturområder
 - Kvælstofbelastningen i naturen
-
- Natur
arealer

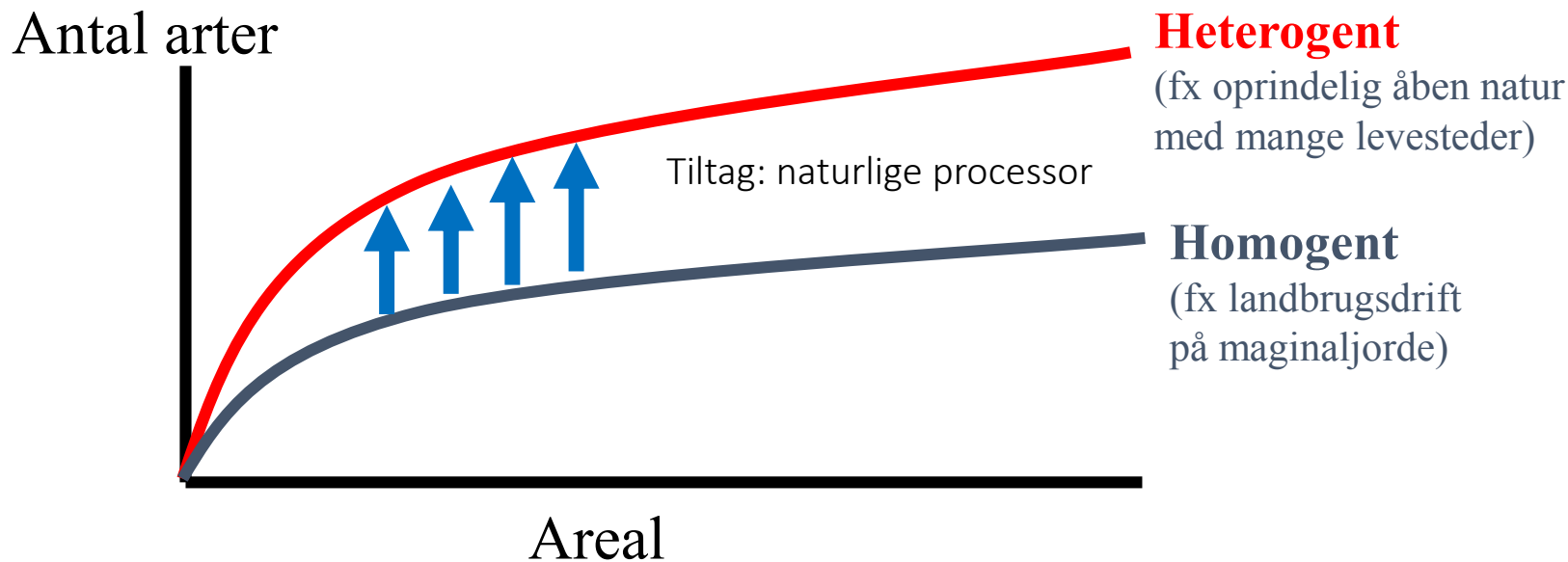
Kan opsummeres som:

Arts-arealkurven - *En af naturens love*

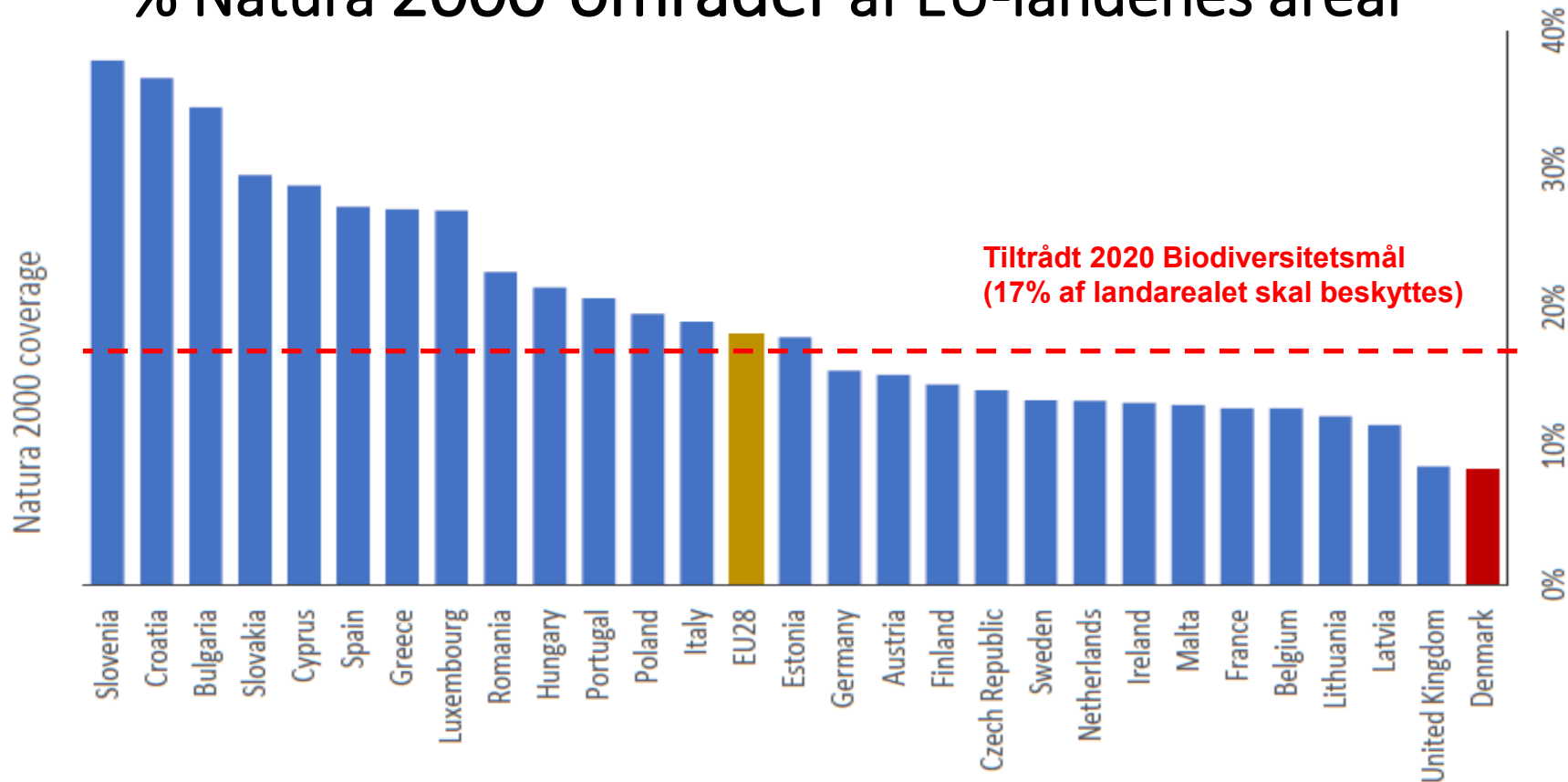
Kan opsummeres som:

Arts-arealkurven og funktionalitet

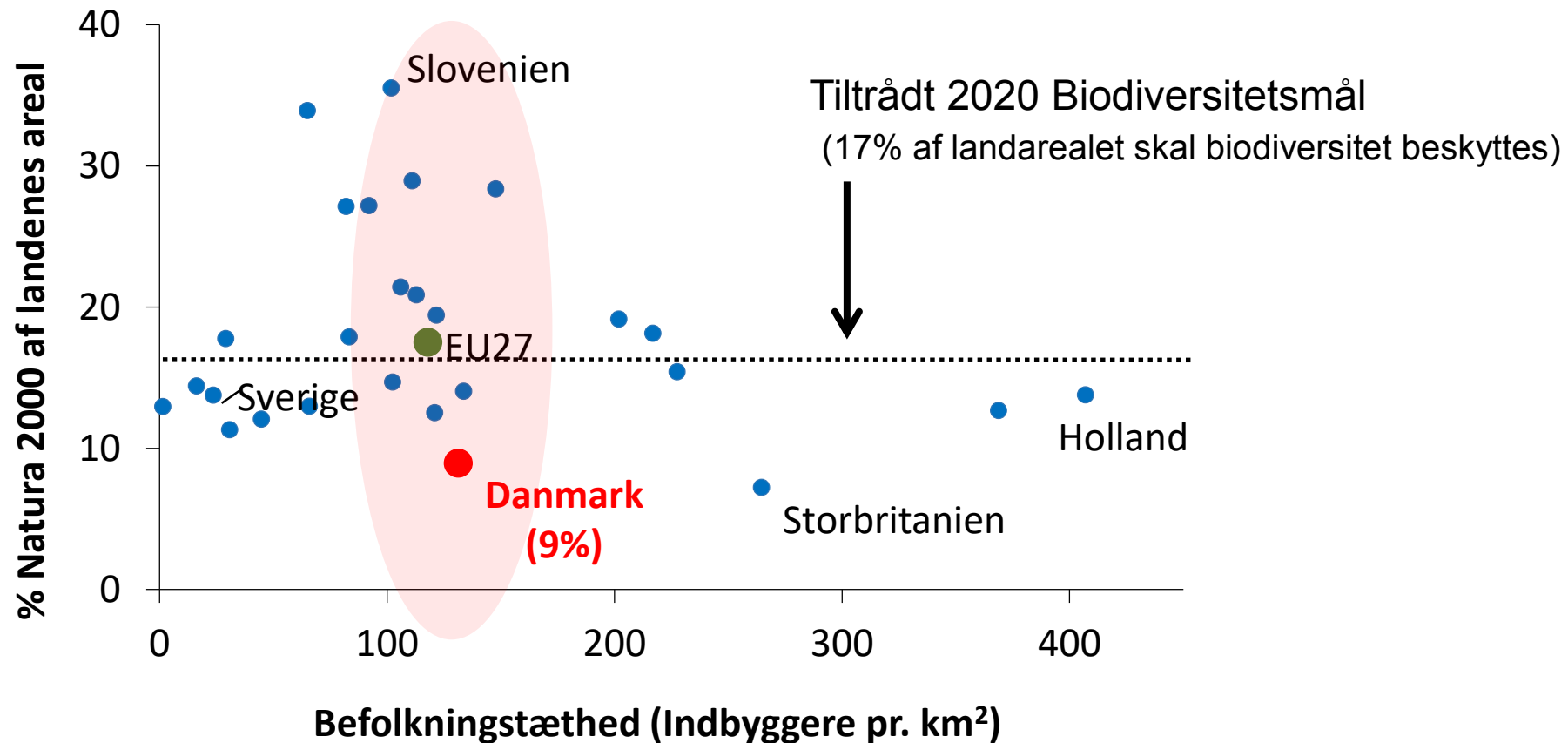
Dynamik/naturlige processer er vigtig for: } habitatsdiversitet
funktionalitet } Biodiversitet
Overlevelse

% Natura 2000-områder af EU-landenes areal

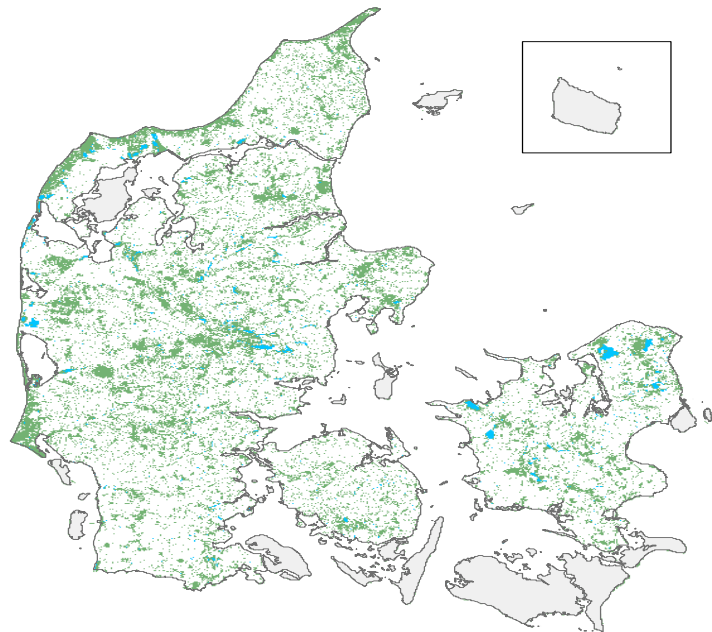
HVAD GØR VI I DANMARK FOR AT KOMME TÆTTERE PÅ MÅLENE?

Natura 2000 vs. befolkningstæthed i EU

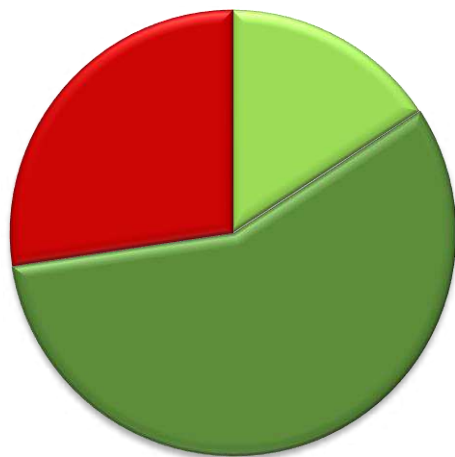
Udfordringerne for dansk natur og biodiversitet

**Danmarks naturareal
(7.300 km² løvskov, åben natur og sø)**

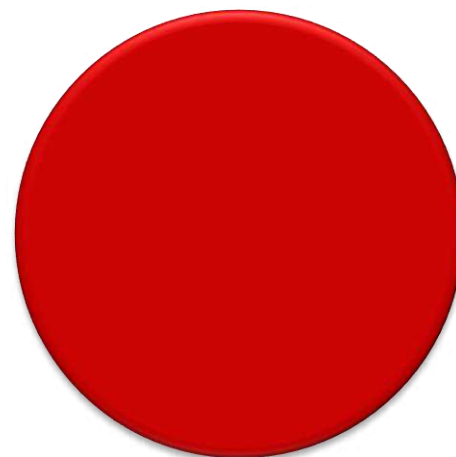

Kvaliteten af dansk natur: Bevaringsstatus i de europæiske skove

EU (gennemsnit)

Danmark

■ Gunstig ■ Moderat ugunstig ■ Stærkt ugunstig

■ Gunstig ■ Moderat ugunstig ■ Stærkt ugunstig

Hvordan nås biodiversitet målene

- Mere plads hvor naturen har første-prioritet
- Mere kvalitet i naturområderne
- Flere større sammenhængende naturområder – med naturlige dynamik
- Bevarelse af de små naturområder (fx paragraf 3) især i det åbne land
- Flere større sammenhængende naturområder – med naturlige dynamik/processer
- Mindskning af kvælstofbelastningen i naturområderne